

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم؛ دانشکده علوم قرآنی

پایان نامه کارشناسی ارشد

بررسی تفسیر موضوعی آیت الله جواد آملی

استاد راهنما:

علی محمدی آشنانی

استاد مشاور:

نیکزاد عیسی زاده

نویسنده:

علی ساکی

تاریخ نگارش:

بهار ۱۳۸۸

چکیده:

اگر چه روش تفسیر موضوعی قرآن دارای ریشه‌ای کهن است، اما روشی نو پدید در حوزه تفسیر قرآن محسوب می‌شود و اخیراً مفسران بسیاری به نگارش‌هایی در این زمینه دست زده‌اند. تفسیر موضوعی آیت الله جوادی آملی، یکی از تفاسیر برجسته عصر حاضر است که به سبب غنای علمی، مورد توجه اندیشمندان اسلامی واقع شده است. تفسیر موضوعی استاد جوادی آملی که بر اساس مبانی تفسیری وی به انجام رسیده است، شامل مبانی عامی چون؛ جامعیت قرآن، قابل فهم بودن قرآن، اعجاز قرآن، نزاهت قرآن از تحریف و مبانی خاصی همانند وجود معانی باطنی برای آیات، لزوم حضور عترت در کنار قرآن، روشنگر بودن قرآن و انسجام آیات آن است. به کار گیری قواعدی همانند توجه به مفاهیم کلمات در زمان نزول و در نظر گرفتن قراین پیوسته و نا پیوسته، از دیگر مشخصات تفسیری وی می‌باشد. روش ایشان در تفسیر موضوعی، همانند تفسیر ترتیبی، تفسیر قرآن به قرآن است؛ بدین گونه که دست‌های از آیات، مفسر گروهی دیگر از آیات قرار می‌گیرند و در کنار آن، از روایات تفسیری اهل بیت نیز بهره برداری می‌شود. از دیگر سوی، گرایش و لون عرفانی در سراسر تفسیر موضوعی ایشان به چشم می‌خورد؛ به طوری که در تفسیر بسیاری از آیات، از مطالب عرفانی موافق با قرآن، سخن به میان آمده است.

واژگان کلیدی:

تفسیر، مبانی، قواعد، روش